

Това означава, че за законосъобразното определяне на която и да е проста (непропорционална) гържавна такса е необходимо предварително да бъдат изчислени присъщо необходимите за съответната услуга материално-технически и административни разходи. Изготвянето на такава експертиза е задължителна част от процедурата по законосъобразно определяне и въвеждане на която и да е такса. Без да е поръчал и използвал подобна технико-икономическа експертиза,

Министерският съвет е приел противоречай на закона подзаконов нормативен акт.

(Важно е да се има предвид, че изложените тук аргументи за противоречие със Закона за гържавните такси важат и за всяка една от десетките тарифи, действащи в момента в България.)

Коментираният тук документ очевидно е „стъпил“ на основата на Тарифа №1 към Закона за гържавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието, приета с Постановление №167 на Министерски съвет от 1992 година.

До изменението на Закона за гържавните такси през 2002 г., който е законното основание и за двете цитирани тарифи, в него не съществуваше разпоредба за критериите, по които следва да се определя размерът на съответните гържавни такси. Поради това и тарифата от 1992 г. определяше таксите в голяма степен произволно.

Така например простото анализиране на таксите и по трите раздела, регламентиращи различните видове такси в приложното поле на тази тарифа, показват очевидното съобразяване на издаващия орган с житейски наложени стереотипи за финансовите възможности на различните видове юридически лица. А не с обективни критерии, които – най-вероятно за най-голямо учудване на министър Миглена Тачева и хората ѝ – не би трябвало да зависят от ирационалното заклинание

„платежоспособност на клиента“.

Единствено такава би могла да бъде логиката на грастичното разминаване (четири пъти) между таксите за вписване, например на акционерно дружество и юридическо лице, което ще извършва банкова и застрахователна дейност. Или разликата (три пъти) в таксите за вписване на ООД и АД.

Всеки, който има дори елементарна представа за характера на преценката и действията на съответните длъжностни лица при вписване на споменатите търговци, би могъл да си направи извода за очевидното несъответствие между необходимо присъщите за съответните вписвания материално-технически и административни разходи и определените с тарифата такси.

В административната преписка на Министерски съвет, която е изготвена при приемането на тарифата, се намират два документа, наименувани „финансова обосновка“. И двата са подписани от тогавашния ми-

нистер на правосъдието Георги Петканов и са одобрени от министъра на финансите. Дори от безглия поглед на двата акта се вижда, че те не представляват съобразено със закона изчисляване на необходимите разходи за всяка една от предлаганите услуги. Те имат бланкетен характер и в тях

няма дори и намек за някакъв вид ценообразуване.

И двата документа са без дата, което не позволява по-точното им индивидуализиране.

Първият от тях представлява общ коментар на структурата и съдържанието на тарифата. Вторият се занимава с въздействието върху гържавния бюджет на вариантите за тарифа, без детайлно да е изчислена таксата за всяка една позиция от тарифата. За да се приеме, че е налице съобразена с принципа на чл.2, ал.2 от Закона за гържавните такси финансова обосновка на проектотарифата, е необходимо наличието на подробни изчисления за размера на материално-техническите и административни разходи за всяка една от предвидените такси (в т.ч. – за хартия, консумативи и т.н.).

Очевидно е, че липсата на технико-икономически анализ за всяка отделна позиция в тарифата, съобразен със Закона за гържавните такси, означава само едно: липса на финансова обосновка, независимо от наименованието на изготвените от административния орган в рамките на административната процедура документи.

Въздействието на тарифата върху гържавния бюджет, въздействието ѝ върху целевите групи или сектори на икономиката, общият размер на очакваните постъпления за бюджета в резултат от прилагането на тарифата и общите разходи на Търговския регистър при осъществяване на функциите му – всичко това няма нищо общо с доказване и защитаване на разходооправдаността на таксата за всяка една отделна услуга, предвидена в тарифата.

Принципът за разходооправданост

има за цел преустановяване на възможността за произволно определяне на финансови тежести за правните субекти под формата на такси, защита на правата на правните субекти от администрацията, а не подпомагане на дейността на администрацията и изпълнение на съответните бюджети. Както вече споменахме, от двете „финансови обосновки“ не става ясно защо вписването на ООД струва 160 лв., на АД – 460 лв., а на консорциум и АД, извършващо банкова и застрахователна дейност – по 1700 лева.

Следващият аргумент в подкрепа на тезата за незаконност на тарифата е свързан с друг основен документ – проекта за тарифа, който е в центъра на цялата административна преписка на Министерския съвет (в т.ч. и коментираният по-горе две „финансови обосновки“).

Проектът на Министерския съвет за тарифата се